

Sri K. PUTTASWAMY.—According to my information there are no T.A. bills pending from other districts. All the T.A. bills have been paid in Coorg. Now that the hon. Member is suggesting that there are cases, we will enquire into it.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೆಗೌಡ.—ಹೀಗೆ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲೊಂದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿವೆಯೇ?

Sri K. PUTTASWAMY—The hon. Member is imagining too much. These are all Government employees and they submit several bills. If the bills are not preferred in time payment would be delayed. Apart from that there can be no other reason.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಅ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಟಿ.ಎ. ಬಿಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ವರು ಡಿ.ಇ.ಒ. ಅಧಿಕೀನವರು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾವಕಾಶ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಾರದ ದರೆನ್ನು ಕ್ರಮಾಗ್ತಾತ್ಮಕರೇ?

Sri K. PUTTASWAMY.—Again the hon. Member is trying to give some information. I do not know whether it is a fact. For the purpose of elections, not only teachers but employees from other departments also are taken. Several hundreds of persons would be required to assist the Government in holding the elections. I have already given information about the districtwise break up. In Tumkur alone there are 363 cases pending out of 415 cases. It is the responsibility of the officer concerned to prepare T.A. bills and not that of D.E.O's office.

Amount spent on Removal of Untouchability

712. Smt. CHAMPABAI BHOGALE (Kagwad).—

Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :—

the amount spent in the State since 1966 towards the removal of untouchability propaganda and the Staff appointed for the same and grant provided therefor?

Sri V. L. PATIL (Minister for Social Welfare).—

The programme of removal of untouchability by arranging competitions through Village Panchayats is in existence at the State, district and block level since 1965–66 and a sum of Rupees 2,59,000 has been spent. The question of expenditure towards staff does not arise as no staff is appointed for implementation of this scheme.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಭಾಯ ಭೋಗಳೆ.—ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ಖತ್ತರದಲ್ಲಿ 2,59,000 ರೂಪಾಯಾಗಿ ಗಳು ಖಚಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಷ್ಟು ಹಣ ಯಾರೆನಲ್ಪುವಾಗಿ ಖಚಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ 79 ಸಾಮಿರ ಖಚಾಗಿದೆ. ಅವಾದ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಹಣ ಖಚಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸ್ಥಿತಿನ ನಲ್ಲಿವಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಖಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಂಪಾಯಿ ಭೋಗರೆ.—ಅವಾರಣನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡುವುದರಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನು ಬಾಲಕ ಲೆವರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ಸೈಕ್ಲ್ ಲೆವರ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಡೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್.—ನಾರಾಯಣ್—ಈಗ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಇಲಕ್ಕೆ 59 ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಅನ್ವಯಿತೆಯಾಗಿ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನ್ವಯಿತೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ನೀತಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಯಾವ ಒಂದು ಘನೋದ್ಯಮದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಾಗಿನದೆ ಇರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ? ಈ ಮೊತ್ತಮಾನ್ಯ ಕೊಡುವಾಗ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ದುಡ್ಡಿ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ದುಡ್ಡಿ ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೋದ ಹಣ ನಂತರ, ಅಲ್ಲಿನ ಡಿ.ಸಿ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಂಚಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅ ಖಳಾವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಗೆ, ನೂಲುಗಳಿಗೆ ಚಾತು ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಪಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತು ನಾಗರತ್ನಮ್ಮೆ ಹಿರೇಮಾರ್ತಿ.—ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಕೆಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅನ್ವಯಿತೆ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಬಹುಮಾಡಿದವೇಲೆ, ಅವು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆದು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿದೆ ? ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ 4 ಅಂತೋಯೋ ಅರಾಣೋಯೋ, ಅಧಿಕಾ ಎಂಟಾಣೋಯೋ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅನ್ವಯಿತೆ ಎಷ್ಟು ನಿವಂತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ತೆನಾಗು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಿರುತ್ತದೆ ?

SRI J. P. SARVESH.—Will the Government agree when I say that Government are wasting funds by spending money on the issue of removal of untouchability when untouchability is the basic tenet of the Hindus according to Jagadguru Shankaracharya of Puri ? If not, what other view Government holds ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಂಬಿಂಥವೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಅನ್ವಯಿತೆ ನಿವಾರಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನವರಿಗೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ 59 ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ರಾಧ ಬಿರುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮೆ ಹಿರೇಮಾರ್ತಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅದರ ತೂಕ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಗಾರುಪಾಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಬಹುಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವಾದ ಅನ್ವಯಿತೆಯ ನಿವರಣಾ ಕಾರ್ಯ ಅಲ್ಲಿಯಿಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎರ್. ಪಾಟೀಲ್.—1966 ರಿಂದ 67ರ ವರೆಗೆ ಈ 2 ಲಕ್ಷ 59 ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾಡಿದೆ. ಯಾವಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿತೆಯಾಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆಯೋ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಆ ಖಳಾವನ್ನು ಬಹುಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಅನ್ವಯಿತೆಯಾಗಿ ನಿವಂತಿಯಾಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾಗಿ 2,59,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಯಿಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಗಾರುಪಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಯಾವ ರೀತಿ ಬಹುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಂತೆದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿತೆಯಾಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

SRI D. B. KALMANKAR.—I wish to know whether the Government believes that this curse of untouchability can be removed by arranging

competitions through Village Panchayats or it requires some new devices so that untouchability may be done away with speedily?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ರಿ.—ಅನ್ವೇಶಕರೂ ನಿವಾರಣೆಯ ಸ್ರಕಾರ, ಅದರ ರೂಪರೇಖೆಗಳು ನನ್ನ ಜೀಲ್ತಾಲ್ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಂಚಾಯಿತಿ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಥ ಮಾಡಿದರೆ ಅನ್ವೇಶಕರೂ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಕಾರದ ಭಾವನೆ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಿಸ್ತೇನ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದೇ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಾರೆಯೇ ಅವುಗಳಿಗೂ ಇದೇ ತರಕ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಅನ್ವಯಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

Sri G. CHANDRAKANTH.—The Government has come to know that eradication of untouchability has been a total failure. Will Government think of having a separate Department for this and have separate staff for removal of untouchability?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ಜೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಫಲ್ಯಾರ್ಡ್ ಅಗಿದೆ ಎಂಬಿದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದು ನಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್.—ನಾಗರಾಜ್.—ನಾವುಷಿ, ಎಲ್ಲಾ ನಕಾರಗಳು ಅನ್ವೇಶಕರೂ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಏಧಾರಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಕ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇವೊತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಎದ್ದಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಜಗದ್ದು ರಾಗಳು ಹರಿಷಣರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಟ್ಟ ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೋಕನಭೇಷುಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಡಚೆರ್ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನಕಾರದವರು ಈ ಜಗದ್ದು ರಾಗಳನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿಸಿ ವಿಕಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ಕೇಂದ್ರ ನಕಾರದವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದು ನಮಗೆ ನಂಬಿಂಥ ಇಲ್ಲಿ ಏನುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚುಬಾದಾರ್ಯ.—ಫೋರ್ನೆ. —ಅನ್ವೇಶಕರೂ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ 2,59,000 ರಾಜ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಖಚಿತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ, ಪ್ರಾತಿಗಾಂಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿ ಅಪಾಯಿಂಚೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೋ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ವರ್ಷ ಏಪ್ರೈಲ್ ಖಚಿತ ಮಾಡಿದೆಂದು ಇದೆ ಎಂಬಿದನ್ನು ನೋಡಿ ನಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಏಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Sri A. R. BADARINARAYAN.—I am making a representation.

Mr. SPEAKER.—No representation should be made during Question Hour.

Sri A. R. BADARINARAYAN.—There should be equitable distribution of time for all questions for six questions half an hour is taken. For the remaining nine questions, hardly half-an-hour is left.

Mr. SPEAKER.—It is not correct for the hon. Member to make insinuations. Every thing has been done equitably. It is not proper for the Member to say that there is no equity.

ಪ್ರಶ್ನೆ 756 ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಷತ್ ಕೆಟ್ಟಿದೆ.